

عنوان مقاله:

معرفی و بررسی خمسه ای مصور از دوره ترکمانان متعلق به موزه هنر های اسلامی کوالامپور

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای تجسمی، دوره 21، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

حمیدرضا روحانی راوری - مدیر گروه کارشناسی و کارشناسی ارشد نقاشی و عضو هیئت علمی دانشگاه هنر اصفهان

آزاده سخاوت - فارغ التحصیل کارشناسی ارشد نقاشی دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

خمسه سرایی و خمسه نگاری از سنت های دیرپای ادب و هنر فارسی است، چنانچه می توان از آن بعد از شاهنامه نگاری به عنوان پراقبال ترین کتاب مورد توجه هنرمندان و حامیان نام برد. یک نسخه از خمسه مصور به تاریخ ۹۰۴ ه.ق، زمان فرمانروایی ترکمانان بر ایران اکنون متعلق به مجموعه نسخ محفوظ در موزه هنر های اسلامی کوالامپور، مالزی به شماره ۵/۲۵/۲۰۱۲ است؛ که تاکنون بررسی نشده است. این نسخه دارای ۶۸ تک نگاره و ۵ نگاره دو برگی، به قلم نستعلیق، است و از کاتب، نگارگران و حامی آن اطلاعاتی در دسترس نیست. در این پژوهش سعی بر آن شده است تا وجوه متشخص فرمی این نسخه بررسی و به عنوان سند مکتوبی از نقاشی دوره ترکمان معرفی شود. این پژوهش با دسترسی و مطالعه مستقیم نسخه و نیز استفاده از منابع و اسناد مکتوب به روش توصیفی / تحلیلی انجام شده است. بر اساس نتایج حاصل از این پژوهش، خمسه مورد نظر محتملا نسخه ای درباری است و علیرغم تنوع موضوعی نگاره ها به جز چند مورد تفاوت چشمگیری در کیفیت نگاره ها و جود ندارد؛ هیکل های جسیم و محدود انسانی در کنار پیکره های متعدد حیوانی و وفاداری به متن منظوم از ویژگی های بارز آن است.

کلمات کلیدی:

نقاشی ایرانی، حکومت ترکمانان، مکتب ترکمان، خمسه نظامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1775529>

